

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดทำงบประมาณ (Budget Allocation) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาและสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจาก งบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจำต้องมีงบประมาณของตัวเอง การจัดทำงบประมาณจึงถือเป็นหัวใจของการ ทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความต่างๆ ในท้องถิ่นด้วยต้องการ ได้รับการ จัดสรรเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น การจัดทำ งบประมาณจึงเป็นภารกิจที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องใช้หลักการและกระบวนการที่เหมาะสมและมี คุณธรรมเพื่อให้งบประมาณที่ได้รับมานั้น ถูกนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างตรงจุด ตรง ความต้องการของประชาชน

การจัดทำงบประมาณของเทศบาล โดยปกติมีการดำเนินการให้เป็นไปตาม กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และฉบับ แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการจัดสรรงบประมาณ ไว้อย่างละเอียด ทำให้การ บริหารงบประมาณของเทศบาล ขั้นตอนมีอิสระที่แท้จริง เพาะต้องดำเนินการภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับและการบริหารขั้นถูกตรวจสอบโดยสำนักตรวจสอบเงินแผ่นดิน

จะเห็นว่าองค์ประกอบสำคัญของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย งบประมาณรายรับ งบประมาณรายจ่าย โดยสรุปได้ดังนี้

- งบประมาณรายรับ เป็นการประมาณการรายได้ของท้องถิ่นในปีหนึ่งๆ มี 4 ด้าน คือ

1.1 ภาษีอากร ทั้งภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและภาษีที่หน่วยงานอื่นของรัฐบาลจัดเก็บ ให้หรือจัดเก็บแล้วแบ่งสรรให้ตามอัตรารายได้ที่กำหนดหลักเกณฑ์ไว้

1.2 การหารายได้ของท้องถิ่น เป็นการหารายได้จากการเทศบาลชี้ กำหนด ค่าบริการหรือค่าตอบแทนจากบริการชุมชนบางอย่าง ที่ท้องถิ่นต้องดำเนินการตามหน้าที่ที่ กฎหมายกำหนดไว้

1.3 เงินกู้ที่ห้องถั่นสามารถถูกยืมจากสถาบันการเงิน หรือแหล่งเงินกู้ต่างๆ เพื่อนำมาลงทุน หรือทำการแก้ปัญหา และพัฒนาห้องถั่น โดยมีการผ่อนชำระคืนตามระบบประมาณลงทุน หรือทำการแก้ปัญหา และพัฒนาห้องถั่น โดยมีการผ่อนชำระคืนตามระบบประมาณลงทุน

1.4 เงินอุดหนุน โดยมากมักเป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้จากเงินงบประมาณส่วนกลาง มีทั้งเงินที่รัฐบาลจัดสรรเพิ่มเติม หรือสมทบทุนให้ห้องถั่นให้เพียงพอ กับค่าใช้จ่ายที่ห้องถั่นมีภาระรับผิดชอบ

2. งบประมาณรายจ่าย เป็นการประมาณรายจ่ายของห้องถั่นในปีหนึ่งๆ โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ

2.1 รายจ่ายประจำ เป็นรายจ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานเป็นประจำ เช่น เงินเดือนค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และรายจ่ายผูกพัน ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นประจำตามระยะเวลาที่กำหนด และตามความจำเป็นจากการดำเนินงานเป็นประจำ

2.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน หรือการพัฒนา เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินการโครงการใหม่ๆ เช่น การขยายโครงการ การขยายระบบบริการ หรือการลงทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจการห้องถั่น โครงการลักษณะที่เป็นความก้าวหน้าเหล่านี้ ไม่ได้เป็นรายจ่ายที่มีขึ้นเป็นปกติ ดังนั้น การเสนองบประมาณเพื่อการลงทุน หรือการพัฒนา จึงเป็นบทบาทสำคัญของเทศบาลที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาห้องถั่นของผู้บริหาร ทั้งยังเป็นประเด็นทางการเมืองของห้องถั่นอีกด้วย เพราะเป็นงบประมาณที่สามารถสร้างผลงานให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ง่ายที่สุด

ในปี พ.ศ. 2527 พระศักดิ์ ผ่องแฝ้า ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารเทศบาลไทย ได้กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญของเทศบาลคือ ปัญหาในการกระจายอำนาจ ความเป็นอิสระในการที่จะให้ปกครองตนเอง ซึ่งคุณนีรัฐบาลจะต้องเรียนรู้ในความสามารถของบุคลากรในห้องถั่น ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการในลักษณะของการพัฒนามีองค์การเทศบาลให้มีศักยภาพสูง ให้เป็นระบบบ่อเบี้ยนที่ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนความต้องการของประชาชนในห้องถั่น แบ่งเบาภาระทางการปกครอง ซึ่งเน้นการพัฒนาดังกล่าวอย่างแท้จริง จะช่วยเสริมสร้างให้การปกครองห้องถั่นอันเป็นฐานที่มั่นคงของการปกครองระดับชาติได้อย่างแท้จริง

อีกทั้งปี พ.ศ. 2538 พวงน้อย สัตหิราก ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ใน การจัดสรรงบประมาณควรยึดแผนพัฒนา องค์การที่ได้วางเป็นหลักเกณฑ์ไว้ ควรมีการตรวจสอบถึงความเป็นไปได้ของโครงการและให้ความสำคัญกับทุกพื้นที่ในความรับผิดชอบให้เท่าเทียมกัน และที่สำคัญควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงบประมาณให้

ประชาชนและสื่อมวลชนได้รับทราบ เพื่อให้เกิดกระบวนการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงาน และความคุ้มการจัดสรรงบประมาณของเทศบาล

และในปี พ.ศ. 2541 นกคล บุญมา ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารการคลังขององค์กร บริหารส่วนตำบล ได้กล่าวว่า ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล คือ คณะกรรมการบริหารข้าราชการหรือบุคลากรภายใน และปัญหาอันมีสาเหตุมาจากนโยบายและกฎระเบียบต่างๆ ของรัฐ การขาดความพร้อมในด้านการศึกษาของบุคลากร รวมไปถึงตัวผู้บริหารด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้แล้ว ในปี พ.ศ. 2541 วัฒนา ชัยสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 – 2540 ได้กล่าวว่า “ฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญในการพัฒนาเมืองอย่างมาก แต่กลับแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว มุ่งแต่การจัดทำโครงการทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดสรรงบประมาณในพื้นที่แขวงยังไม่มีความเป็นธรรมาภิบาล ขึ้นอยู่กับนักการเมืองที่มีอำนาจหน้าที่ ที่จะผลักดันงบประมาณลงในเขตพื้นที่เลือกตั้งของตนเอง ฝ่ายการเมืองได้แสวงหาผลประโยชน์จากการทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ คุณภาพงานการก่อสร้างของเทศบาลก็ไม่มีมาตรฐาน สมาชิกสภากเทศบาลไม่ได้ทำหน้าที่ตามบทบาทของสมาชิกสภากเทศบาลในการตรวจสอบการจัดทำงบประมาณ ขึ้นไปกว่านั้น ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำงบประมาณเกิดจากสาเหตุดังนี้ เกิดจากการแบ่งชิงอำนาจ การแสวงหาผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดสรรงบประมาณที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง”

เทศบาลนครลำปาง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทหนึ่ง ที่มีงบประมาณเป็นของตนเอง มีอำนาจอิสระในการปกครองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะจากเทศบาลเมืองลำปาง เป็นเทศบาลนครลำปาง ในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 นับจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2554)

เทศบาลนครลำปาง มีพื้นที่ทั้งหมด 22.17 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 8 ตำบล 41 ชุมชน ดังนี้ 1) ตำบลสวนดอก 2) ตำบลเวียงเหนือ 3) ตำบลหัวเวียง 4) ตำบลสนตุชัย 5) ตำบลบ่อแร่ 6) ตำบลชนมพู 7) ตำบลพระบาท และ 8) ตำบลพิชัย ลักษณะสำคัญของจังหวัดลำปาง โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครลำปางนั้น คือ เมืองมีความเก่าแก่ในเรื่องของวัฒนธรรม และโบราณสถานเป็นอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น วัดปงสนุกหนึ่ง สะพานรัษฎาเกิร์ก รวมไปถึง วัดพระแก้วดอนเค้าสุชาดาราม ฯลฯ ด้วยเหตุนี้เอง จึงเห็นได้ว่า ตลอดระยะเวลาแห่งการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารชุดนี้ นักจงเน้นการจัดสรรงบประมาณไปที่โครงสร้างพื้นฐาน วัฒนธรรมชุมชน พัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก เพราะโครงการเหล่านี้ สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ชัดเจน

การบริหารงานของเทศบาลครั้งล่าสุด มีฐานเป็นนิติบุคคล มีโครงสร้างในการบริหารงานองค์การตามพระราชบัญญัตitechนาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 องค์การเทศบาลประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

สภาเทศบาล

สภาเทศบาลครั้งล่าสุด ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งในพื้นที่เขตเทศบาล เทศบาลครั้งล่าสุดแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 4 เขตเลือกตั้ง โดยกำหนดให้แต่ละเขตเลือกตั้ง มีสมาชิกสภาเทศบาลได้จำนวน 6 คน ดังนั้น สภาเทศบาลครั้งล่าสุด จึงประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 24 คน มีวาระ 4 ปี บทบาทหน้าที่หลักของสภาเทศบาล คือ การออกเทศบัญญัติ ตรวจสอบความคุณการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติงบประมาณ แต่งตั้งคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญประจำสภานอกจากนี้ สมาชิกสภาเทศบาลมีหน้าที่ในการเลือกประธานสภากลฯ และรองประธานสภากลฯ เพื่อทำหน้าที่เปิดสภากลฯ และดำเนินการในการประชุมสภากลฯ หลังจากสมาชิกสภาเทศบาลเลือกตั้งประธานสภากลฯ และรองประธานสภากลฯ แล้ว ส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งแต่งตั้ง วาระของประธานสภากลฯ และรองประธานสภากลฯ มีอายุเท่ากับสภาเทศบาล หรือมีการยุบสภากลฯ การที่ต้องให้ฝ่ายบริหารเสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อสภาเทศบาลก็ เพราะ โดยหลักการ สภาเทศบาลเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งหมดในเขตเทศบาล หากสภาเทศบาลรับหลักการในร่างเทศบัญญัตินั้น ก็หมายถึงว่า ประชาชนทั้งหมดในเขตเทศบาลครั้งล่าสุดเห็นด้วย หากเทศบาลไม่รับหลักการนั้น ย่อมแสดงว่าแผนงานที่เสนอันนี้ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนนั้นเอง

นายกเทศมนตรี

ตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ทำหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาล และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง มีหน้าที่กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย 望ระเบียบเพื่อให้งานเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน เป็นผู้ช่วยเหลือนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาล ตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเทศมนตรีรวมกันได้ไม่เกิน 5 คน ในกรณีปฏิบัติงานราชการ ให้มีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล รองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย (ข้อมูลจากเทศบาลครั้งล่าสุด)

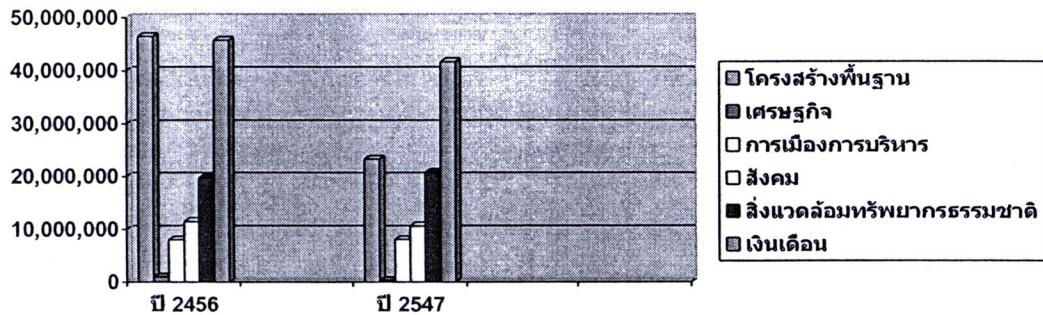
ตลอดระยะเวลาดังกล่าว เทศบาลนครลำปาง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของฝ่ายบริหารมากนัก นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันคือ นายนิมิต จิวะสันติการ ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมาแล้วเป็นสมัยที่สอง

คณะผู้บริหารของเทศบาลนครลำปาง ในสมัยที่ 2 ประกอบด้วย

- | | |
|-----------------------------|-------------------------------------|
| 1) ดร.นิมิต จิวะสันติการ | นายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 2) นายสุรพล ตันสุวรรณ | รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 3) นายกิตติภูมิ นามวงศ์ | รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 4) นายประเสริฐ บุพพัฒนสมัย | รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 5) นายนรเศรษฐ์ จิวะสันติการ | รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 6) ดร.นิรันดร์ จิวะสันติการ | ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 7) นายกิตติพงษ์ จิระเมธาร | ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 8) นายมนัส วงศ์ชาญศรี | ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 9) นายเกย์น แซ่บช้อบ | ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |
| 10) นางสาวดวงเดือน ใจขันธะ | เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลนครลำปาง |

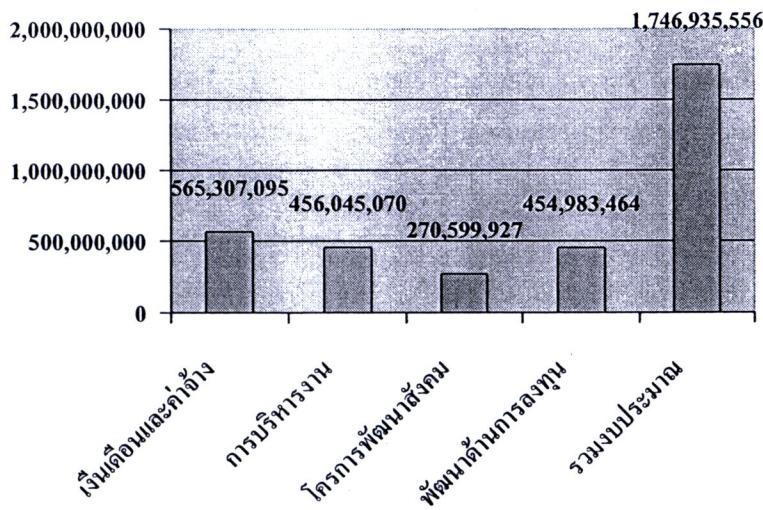
คณะผู้บริหารของนายกเทศมนตรีในสมัยแรกนั้น มีนายเกรียงศักดิ์ วนชยางค์กุล เป็นรองนายกเทศมนตรี ต่อมา นายเกรียงศักดิ์ได้ออกจากกลุ่มและไปตั้งกลุ่มการเมืองขึ้นมาใหม่นั่นเอง

และในสมัยที่สอง คณะผู้บริหารของเทศบาลนครลำปาง ทำให้ผู้ศึกษามองได้ว่า อาจมีลักษณะของความสัมพันธ์แบบเครือญาติอยู่ อาจนำไปสู่ประเด็นในเรื่องของระบบอุปถัมภ์ในการจัดทำงานประจำ และที่สำคัญ สมาชิกสภากาชาดของเทศบาลนครลำปาง มีจำนวนทั้งสิ้น 24 คน แต่มีอยู่ 4 คนที่มาจากกลุ่มเวียงกลาง ของนายนรินทร์ โนนกุลอนันต์ ส่วนที่เหลือ 20 คน เป็นสมาชิกของกลุ่ม ดร.นิมิต ทั้งหมด ทั้งนี้อาจส่งผลต่อการจัดทำงานประจำ การเสนอ หรือคัดค้าน บางประเด็นไม่เกิดผลเนื่องจากมีเสียงข้างมากในสภาก็เป็นได้

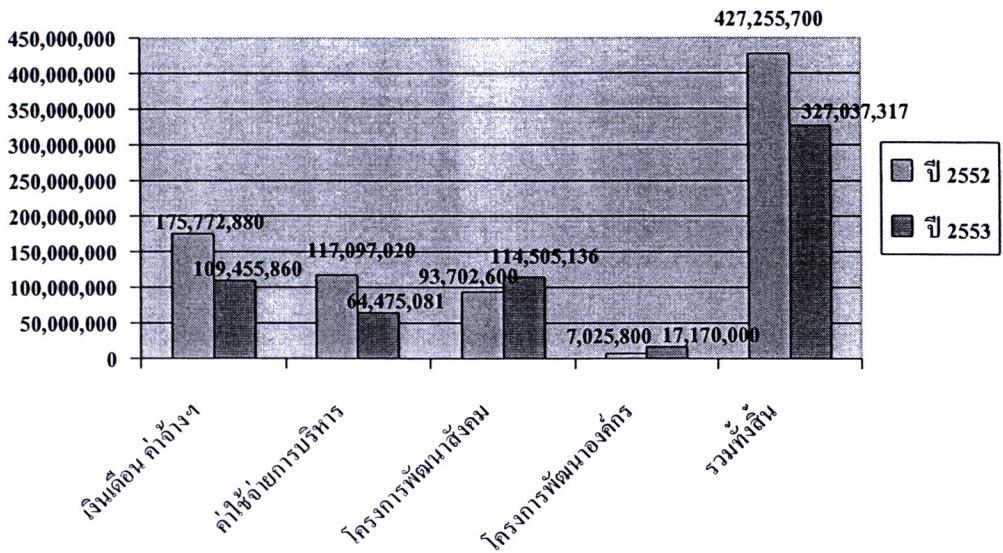


แผนภูมิที่ 1 รวมงบประมาณรายจ่ายปี พ.ศ. 2546-2547

สาขา/แผนงาน	ปี 2546	ปี 2547
1. โครงสร้างพื้นฐาน	46,484,432	23,333,290
2. เศรษฐกิจ	962,000	370,000
3. การเมืองการบริหาร	11,497,595	10,626,150
4. สังคม	8,029,200	8,085,000
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	19,730,000	20,825,000
6. เงินเดือน	45,743,366.27	41,692,427.76



แผนภูมิที่ 2 รวมงบประมาณรายจ่ายปี 2548 - 2551



แผนภูมิที่ 3 รวมงบประมาณรายจ่ายปี 2552 – 2553

ที่มา : กองวิชาการและแผนงาน ฝ่ายงบประมาณ เทศบาลนครลำปาง

จากตัวเลขข้อมูลที่ได้มาก และจากแผนภูมิที่ผู้ศึกษาได้ทำขึ้นมานี้ จะเห็นได้ว่า การจัดทำงบประมาณของเทศบาลนั้น เน้นไปที่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึง โครงการพัฒนาด้านการลงทุนต่างๆ ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจได้ว่า การจัดทำงบประมาณมีการเมืองแบบไหนเข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซง โดยมองในมุมมองที่ว่า การเมืองที่เกี่ยวข้องนั้น เป็นเรื่องของใคร ด้านนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีบทบาทหลัก หรือ สมาชิกสภาเทศบาล กลุ่มพลประโภชน์ หรือข้าราชการประจำ

จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษา โดยเฉพาะการเมืองในการจัดทำงบประมาณ เพราะงบประมาณอาจได้รับการจัดทำขึ้นภายใต้บรรยายกาศของการเมือง การไม่เข้าใจถึงความสำคัญหรือบทบาททางการเมือง อาจส่งผลให้งบประมาณล้มเหลว จากสิ่งที่กล่าวมาทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษานี้ มีปัจจัยด้านการเมือง กลุ่มพลประโภชน์ หรือฝ่ายข้าราชการประจำเข้ามาเกี่ยวข้องหรือแทรกแซงการจัดทำงบประมาณของเทศบาลหรือไม่อย่างไร ผลกระทบศึกษาที่ได้อาจใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานด้านการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครต่อไป

1.2 คำาณในการวิจัย

1. มีปัจจัยใดทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปาง
2. การเปลี่ยนแปลงชื่อ-ลงของบประมาณในแต่ละหมวด สะท้อนให้เห็นถึงบทบาททางการเมืองของกลุ่มต่างๆอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปางในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา
2. เพื่อศึกษาระบวนการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปาง ในช่วง พ.ศ. 2546-2553
3. เพื่อแสวงหาข้อเสนอแนะและเสนอแนวทางปรับปรุงการบริหารจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปาง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะและปัจจัยทางการเมืองที่มีบทบาทและมีผลต่อการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปางในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา
2. ทำให้ทราบกระบวนการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครลำปาง ในช่วง พ.ศ. 2546-2553
3. เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ชิงหน่าวางแผนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดทำงานประมาณของเทศบาลนครต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

การเมือง หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณค่าสำหรับกลุ่ม องค์กร สังคม และการจัดสรรเช่นนี้จะต้องมีผลบังคับตามกฎหมาย

การจัดทำงานประมาณ หมายถึง การแบ่งสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติรายจ่ายเพิ่มเติม เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพัน ทั้งนี้อาจดำเนินการโดยใช้การอนุมัติเงินประจำเดือนหรือโดยวิธีการอื่นๆ ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

เทศบาลนคร หมายถึง ท้องถิ่นชุมชนที่มีรายภูมตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอกครัวแก่การปฏิบัติหน้าที่ อันต้องกระทำการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะให้เป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย ในที่นี้ เทศบาลนคร หมายถึง เทศบาลครล้ำปาง